

[S. Munk.]

Lovforslag vil blive hilst med den største Glæde af alle de smaa erhvervsdrivende, som heri øjner deres eneste Chance for at komme igennem en vanskelig Periode. Jeg henstiller da til Rigsdagens øvrige Partier at være med til at vedtage dette Lovforslag. Herved udøver Rigsdagen en Retfærdighedsgerning mod en Gruppe Medborgere, der længe har ført en fortvivlet Kamp for Tilværelsen, og imødekommer Krav, der er stillet fra mange Sider, sidst fra Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri, og man vil derigennem indgive de mange, det her drejer sig om, nyt Haab og Tro paa Fremtiden. — Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne varmt anbefale det foreliggende Lovforslag.

J. C. A. Larsen: Dette Lovforslag om Driftslaan til erhvervsdrivende indenfor Haandværk og Handel er jo et Led i Foranstaltningerne til at mildne Vanskeligheder, som gennem Landbrugskrisen har aflejret sig i de fleste Erhverv og navnlig i de to Erhverv, som dette Lovforslag omhandler. Selv om jeg er klar over, hvor vanskelige Forhold særlig Haandværket arbejder under for Tiden, og selv om jeg erkender, at dette Forslag maa være logisk en Konsekvens af andre Forslag, som dels er vedtaget, og dels gennem fremsatte Forslag er til Forhandling her i Tinget, alle sammen stillede ud fra de Tanker og Synspunkter, som den høje Regering nu mener er de rette til at mildne Krisen — selv om jeg erkender alt dette og tillige maa hævde, at disse Erhvervs Vanskeligheder ikke har været meget paaagtet i den Tid, der er gaaet, kan jeg dog ikke afholde mig fra at udtale, hvad jeg for øvrigt tidligere har udtalt fra denne Plads, at det er ikke større Gældsbyrder, som vil bringe os ud over Tidens Vanskeligheder.

Da vi for nogle faa Aar siden gennemførte Loven om Driftslaaneforeninger til Landbruget, deltog jeg ude i min lokale Kreds i de forberedende Møder ved Dannelsen af et Par saadanne Foreninger, og min Henstilling til de interesserede var bestandig denne, at man ikke uden bydende Nødvendighed skulde søge disse Laan. Jeg henviste bestandig til, at der kom en Dag, da Renterne og Afdragene skulde præsteres, og til den Tid var man maaske mere vanskeligt stillet end i dette Øjeblik. De Erfaringer, jeg grundede dette Raad paa, var ikke af ny Dato; dem havde jeg indvundet for mange Aar siden, da jeg som Kommunalbestyrelsesmedlem arbejdede med

de saakaldte kommunale Forskudsforeninger.

En Nedsættelse af de store Udgifter til alle mulige Forsikringer, som i de senere Aar er paalagt Erhvervslivet, vilde være en sund og varig Støtte, ligesom et Arbejde for at skabe bedre Forrentningsmuligheder indenfor Landbruget vilde bringe mere Arbejde og mere Omsætning til de her omtalte Erhverv. Men da disse Tanker ikke synes at vinde Tilslutning hos den høje Regering og Flertallet her i Salen, erkender jeg, som jeg alt har udtalt, at man ved en saadan lille Haandsrækning som denne kan udskyde Tidspunktet for Sammenbrudet for en hel Del indenfor disse Erhverv. Men det er ogsaa kun en Udskydning. Jeg kan altsaa, selv om jeg mener, at der burde gaas andre Veje, paa mit Partis Vegne i alt væsentligt tilslutning til det foreliggende Lovforslag.

Om selve Lovforslagets Enkeltheder skal jeg ikke sige mange Ord. Jeg er indforstaaet med, at Indskuddet i § 1, hvorefter den højtærede Minister foruden „Handel og Haandværk“ nævner „samt dermed ligestillede“, er nødvendigt, navnlig paa Grund af, at den vedtagne Næringslov jo ikke er helt gennemført i alle sine Bestemmelser endnu.

Hvad angaar det ansatte Beløb paa 5 Mill. Kr., som tænkes stillet til Raadighed for Formaalet, anser jeg dette for at være tilstrækkeligt stort, ikke alene for det anførte Tidsrum, Finansaaret 1932—33 — i dette Finansaar vil Loven jo allerhøjest kunne komme til at gælde for tre Maaneder. Men jeg gaar ud fra, at den højtærede Minister vil ændre dette, saa at det bliver for det kommende Aar, Beløbet kommer til at gælde. Jeg anser altsaa de 5 Mill. Kr. for at være tilstrækkeligt. Derimod maa jeg mene ud fra mit personlige Kendskab til disse Forhold, at Maksimumslaanebeløbet til en enkelt Ansøger efter Bestemmelserne i § 2 bør hæves til 1 000 Kr. Man vil sikkert give mig Ret i, at 600 Kr. selv til en mindre næringsdrivende ikke vil kunne række ret langt, enten det drejer sig om forfaldne Krav eller nødvendige Vareindkøb. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister, at det ansatte Laanebeløb hæves med 400 Kr.

Ligesom det ærede Medlem Hr. S. Munk finder jeg Forrentnings- og Afdragstiden rimelig og naturlig og skal ikke indvende det mindste derimod, og selvfølgelig kan den foreslaaede Sikkerhedsstillelse heller ikke undgaaes. Det forekommer mig imidlertid, at Kravene efter § 4 med Hensyn til